

stiller én til operation, begynder processen med, hvor patienten så kan få den operation. På sygehusene i dag planlægger og skemalægger man operationer, og dér begynder vel så en afsøgning af egne sygehuse og derefter af andre sygehuse. Og hvis det slet ikke kan lade sig gøre, er der så den ventil, da behandlingen skal gives, at man så må give den et andet sted. Jeg kan ikke sige, før vi evaluerer, om det i alle tilfælde holder. Det vil jeg vide til den tid, men det er da forudsætningen, at det skal holde.

Til det andet spørgsmål, som fru Anni Svanholt stillede til mig. Nej, denne smalle forsøgsmodel med den svenske styringsmetode omfatter kun de to typer, der er omtalt, og der er ingen planer om at gå derudover.

Når evalueringen har fundet sted, kan man se, hvad man vil bruge den til, og så er der mulighed for at fremsætte lovforslag og sådan noget.

Så vil jeg sige til hr. Jan Kørpe Christensen og også generelt, at der er ikke noget, der er skjult for Folketinget, eller nogle aftaler, som man ikke kan tage frem og lægge på bordet. Det skal man vide, og det er væsentligt for mig, at der er tillid mellem Folketinget og regeringen, ikke mindst med mig som sundhedsminister. Der skal være åbenhed omkring det, vi laver.

Vi foretager os ikke noget, før vi har lavet en evaluering og bliver enige om, hvad vi skal bruge den til. Men jeg vil godt sige en gang til, at for mit vedkommende drejer det sig om, hvad patienterne får ud af det.

(Kort bemærkning).

Jan Kørpe Christensen (FP):

Tak for bemærkningen fra ministeren om, at der skal være åbenhed over for alle Folketingets partier. Det synes jeg er prisværdigt at høre fra en minister.

Dernæst vil jeg godt komme ind på det med planlægning på hospitalerne. Jeg tror også, at hospitalerne gør, hvad de kan for at planlægge bedst muligt. Men ikke desto mindre kender vi adskillige eksempler. Jeg kan nævne et brev, jeg fik fra en dame i Sønderjylland, der havde ventet på en hofteoperation i fem måneder, og efter ti måneder var hun stadig væk ikke opereret. Og dér er det, jeg siger, at når det kan ske i systemet allerede i dag, så vil der efter min bedste overbevisning også opstå problemer med det her system.

Jeg tror, at man skal være meget på vagt over for, at amterne forstår, at dette her, som ministe-

ren understregede, er en forpligtelse. Det er utrolig vigtigt, at man ikke bare tror, at det er ligesom med så megen anden lovgivning, at man bare mere eller mindre kan gøre, som det passer én. For bagefter, når patienten ikke har nået det alligevel, er det jo for sent, og så er der bare ikke noget at gøre ved det.

Det går kun ud over én, og det er patienten, en patient, der måske har betalt sin skat igennem mange, mange år og selvfølgelig har krav på den optimale behandling. Og det er derfor, jeg synes, at det skal være sagt her i dag, så man ikke bagefter om et år kan sige, at der ikke var nogen, der orienterede om netop de problemer, der ligger i det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.57.

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 81: Forslag til lov om Post Danmark.
Af trafikministeren (Jan Trøjborg).
(Fremsat 24/11 94).

Sammen med denne sag foretoges den følgende på dagsordenen opførte sag, nemlig:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 82: Forslag til lov om postvirksomhed.
Af trafikministeren (Jan Trøjborg).
(Fremsat 24/11 94).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Tove Lindbo Larsen (S):

Diskussionen om postvæsenets struktur har stået på i meget lang tid såvel blandt politikere som blandt medarbejderne og deres organisationer. Diskussionen er gået lige fra et rent aktieselskab til småændringer i det bestående system.

Socialdemokratiet er tilfreds med, at ministeren har forhandlet sig frem til en form, der tilgodeser nutidens krav til en offentlig virksomhed som postvæsenet, og at regeringspartierne, Venstre, De Konservative og SF er enige i i lovforslaget. Jeg har forstået, at forslaget også accepteres af fagorganisationerne ved postvæsenet og postvæsenets ledelse.

Realiteten er, at kravene til postvæsenet i de senere år er skærpet væsentligt, ligesom forbrugsmønstret for kommunikation er væsentligt ændret. Daglig møder vi andre måder at kommunikere på end den traditionelle skrevne postforsendelse. De elektroniske medier bliver mere og mere udbredt, mere udviklet og mere anvendt. Det skyldes ikke mindst, at de både er hurtigere og billigere. Postvæsenet møder således en stadig stigende konkurrence og skal for at kunne gå ind i konkurrencen have en anden struktur, der sikrer større frihedsgrader og lige vilkår med de øvrige udøvere på markedet.

Det skal da også nævnes, at et EF-direktiv er på vej, efter at den såkaldte post-grønbog har været til høring og er blevet godt modtaget i EU-landene. Hovedindholdet er en liberalisering og i lighed med, hvad der skete på teleområdet, en adskillelse mellem administration og drift.

Jeg skal allerede nu slå fast, at Socialdemokratiet ikke kan acceptere en forringet service, og at forbrugerne fortsat skal have tillid til det danske postvæsen, som efter lovforslaget nu bliver kaldt Post Danmark.

Det har været et udtalt ønske, at Post Danmark blev frigjort fra finansloven og derved fik mulighed for at indgå i en konkurrence med øvrige virksomheder på området.

Naturligvis skal dette være en fair konkurrence, og derfor må det sikres, at der ikke sker en krydssubsidiering. Som noget nyt får Konkurrencerådet fuld indgrebsmulighed på områder, hvor der ikke er eneret eller befordringspligt.

Med dette forslags gennemførelse etableres Post Danmark som en selvstændig offentlig, altså statsejet, virksomhed. Post Danmark skal le-

des af en bestyrelse på ni personer, heraf tre valgt af medarbejderne i overensstemmelse med reglerne i aktieselskabsloven. Trafikministeren udpeger de seks, herunder formanden og næstformanden. Valgperioden er to år, og ministeren kan til enhver tid afsætte de af ministeren udpegede medlemmer. Bestyrelsens formand er forpligtet til orientere ministeren om sager af væsentlig betydning.

Trafikministeren meddeler koncession til Post Danmark med et indhold, som er beskrevet i lov om postvirksomhed. Og heraf fremgår det, at der kræves en befordringspligt. Denne forpligtelse sikrer en landsdækkende postbefordring af almindelige adresserede breve, postkort, adresserede og uemballerede forsendelser osv., som vi kender det i dag.

Der skal også kunne sendes rekommanderede breve, som vi kender det i dag, og tilsvarende skal der kunne sendes til udlandet via Post Danmark. Befordringspligten omfatter også indsamling ved postkasser, ved posthuse og postbutikker. Og når jeg nævner alt dette, er det for at forsikre borgerne om, at strukturændringen ikke vil skabe forringelser i den almindelige postservice.

Det skal bemærkes, at staten gennem disse lovforslag får eneret på befordring på to områder: Almindelige adresserede forsendelser, uanset indhold, når de er lagt i en konvolut eller lignende emballering, adresserede skriftlige meddelelser, herunder postkort, med individuelt indhold.

Det lyder meget traditionelt og er det sådan set også. Det, man skal bemærke, er, at eneretten omhandler almindelige breve under 250 g. Det er anderledes, end det er i dag.

Med hensyn til medarbejdernes ansættelsesforhold ændrer lovforslaget intet.

Hvad angår den økonomiske side af sagen, vil Post Danmark skulle følge reglerne i årsregnskabsloven og reglerne i aktieselskabsloven. Det vil sikre ligestilling på konkurrenceområdet. Naturligvis skal Post Danmark sikres vilkår, så det kan gå ind i en konkurrencesituation.

Et andet hensyn er hensynet til statens finanser. Staten har i mange år haft gode indtægter fra postvæsenet. Og den balance har man søgt klaret ved, at Post Danmark betaler 2,6 mia. kr. til staten som kompensation for overtagelse af postens nettoaktiver, herunder goodwill. Post Danmark modtager 580 mio. kr. til dækning af optjent ferie og tilgodehavende frihed. Pengene kommer fra en opsparet pulje i generaldirektoratet. De resterende 280 mio. kr. tilfalder staten.

Det skal også bemærkes, at staten modtager et årligt udbytte, som fastsættes af regeringen efter indstilling fra bestyrelsen. Udbyttet skal svare til afkastet af en normal aktieinvestering. For 1995 fastsættes udbyttet lavt til 3 pct. af egenkapitalen på grund af omstillingsfasen, dog mindst 1/3 af overskuddet. For 1996 og 1997 stiger afkastet til 6 pct., dog stadig mindst 1/3 af overskuddet.

Under lovforberedelserne har der været en del diskussion om revisionsbestemmelserne. Revisionsbestemmelserne svarer til ordningen for 100 pct. statsejede aktieselskaber, altså en forvaltningsrevision sammen med den statsautoriserede revision efter aktieselskabsloven. Der gælder dog en tavshedspligt af hensyn til eventuelle konkurrencefølsomme oplysninger.

Jeg vil også nævne, at der for kort tid siden var en henvendelse til medarbejderne i posten om gode idéer til postvæsenets fremtid, hvad angår aktiviteter. Den medførte meget stor interesse blandt medarbejderne, og det er jeg glad for at kunne nævne i forhold til, at vi nu har kunnet tilgodese, at der er muligheder for en større selvstændighed og for, at fantasien kan udfolde sig i større omfang, end den har haft mulighed for tidligere under de lidt snævre rammer.

Jeg skal også anføre, at en selvstændig offentlig virksomhed på særlige vilkår er en ny konstruktion, som vi venter os meget af i Socialdemokratiet, og vi håber, at den kan være mønster for andet. Danmark har ry for at have et effektivt og godt postvæsen, men vi må se i øjnene, at verden forandrer sig med stor hast; ikke mindst præger teknologien vores hverdag mere end nogen sinde. Derfor må vi tilpasse vore offentlige virksomheder hertil.

Det er aftalt, at ordningen tages op til nærmere analyse af indvundne erfaringer om tre år. Dog kan partierne bag forslaget her sige til undervejs, om der er noget, de ønsker at diskutere inden disse tre år.

Jeg skal på Socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget til en hurtig udvalgsbehandling og vedtagelse snarest muligt.

Svend Heiselberg (V):

De to lovforslag, som vi i dag behandler under ét, nemlig lov om Post Danmark og lov om postvirksomhed, lægger op til en nydannelse med en selskabstype, der ikke er almindelig kendt: En aktieselskabslignende virksomhed, uden at det er et aktieselskab. Vi skal ikke fra

Venstres side undlade at beklage, at vi ikke vandt gehør for vores synspunkt om, at vi burde lægge hele postvirksomheden ind i et aktieselskab, hvor vi så kunne have solgt en del af aktierne. Måske kunne vi have gjort det til en folkesag at være aktionær i det danske postvæsen. Men Venstre vil forbeholde sig sin ret og frihed til – hvis mulighederne byder sig – at lægge Post Danmark ind i et rigtigt aktieselskab.

Men når det er sagt, skal det også stå klart, at Venstre som helhed står bag de aftaler, som danner grundlag for de to lovforslag, vi her behandler.

Venstre har ønsket, at dansk postvirksomhed skal have mulighed for at udvikle sig til en moderne og konkurrencedygtig virksomhed, som i videst muligt omfang kan stå på egne ben. Post Danmarks eneret til udbringning af post er blevet væsentligt begrænset, samtidig med at Post Danmark fortsat har en befordringspligt og en forpligtelse til ikke at slække på servicen og slet ikke i tyndt befolkede områder.

Vi har endog det forfængelige håb, at vi overalt i de tyndt befolkede områder kan komme til at modtage vores morgenpost før middag og ikke, som det eksempelvis sker, hvor jeg bor, at man modtager dagens post kl. 13-14 inklusive morgenavisen Jyllands-Posten.

For Venstre er det vigtigt, at der er gjort meget ud af at sikre, at Post Danmark på de områder, hvor det ikke er omfattet af en eneret eller er underlagt en befordringspligt, vil være omfattet af §§ 11-14 i konkurrenceloven, hvilket betyder, at Post Danmark vil være ligestillet med en privat virksomhed.

Venstre er ligeledes tilfreds med, at vi har fået fastslået forbud mod konkurrenceforvridende krydssubsidiering, og Venstre er tilfreds med, at vi har fået fastslået, at optagelse af lån kun kan ske med sikkerhed i egne formuer, og at postvæsenets formuer holdes adskilt fra de øvrige statsformuer, så långiverne ikke kan læne sig op ad statskassen.

Venstre er ligeledes tilfreds med, at det er fastslået, at der skal ske en overholdelse af princippet for retvisende regnskabsføring, og vi er opmærksomme på, at Rigsrevisionens adgang til at foretage forvaltningsrevision og afgive beretning til statsrevisorerne er den samme, som gælder i 100 pct. statsejede aktieselskaber, og vi går ud fra, at hensynet til Rigsrevisionen og hensynet til, at Post Danmark skal drives som forretningsvirksomhed, er fuldt ud varetaget.

Vi har altså på alle områder forsøgt at udar-

bejde en aftale, der er en politisk rettesnor for den bestyrelse, der snart skal udpeges, og som sammen med Post Danmarks direktion og 17.000 tjenestemænd skal forsøge at leve op til intentionerne bag aftalerne om at drive Post Danmark som en moderne virksomhed.

Afslutningsvis vil jeg gerne sige trafikministeren og hans embedsmænd bag postaftalen tak for et godt og et loyalt samarbejde omkring postaftalen.

Venstre kan støtte de to lovforslag.

H.P. Clausen (KF):

Det vil være kendt af de fleste, at allerede under den borgerlige regering arbejdedes der intensivt med planer om en ny organisering af postvæsenet under hensyn til det, som fremgår af disse to lovforslag, bemærkningerne og det, som de to tidligere ordførere har nævnt: stigende konkurrence, nyudvikling på en lang række områder, som har betydning for de vilkår, hvorunder posten skal drives, og ønsket om at stille et postvæsen stærkt i en konkurrencesituation, men samtidig sikre, at vilkårene for denne konkurrence er fair og ordentlige.

Vi skal stadig beklage, at det ikke lykkedes at få gennemført planen om, at en sådan nyorganisering skulle ske i form af et aktieselskab. Det har vi ikke ændret vort standpunkt til, og jeg skal derfor indlede mine bemærkninger med at beklage, at vi ikke i dag drøfter oprettelsen af et Post A/S. Men vi må se realiteterne i øjnene, og vi kan acceptere, og vi godtager den konstruktion, som man nu har fundet frem til, og som jeg – ligesom fru Tove Lindbo Larsen - tror, der er muligheder i, nemlig en modernisering af den offentlige forvaltning, skønt man ikke kan tage de skridt, som vi mener skal tages fuldt ud.

Navnlig lægger vi vægt på, at der, som jo også EU's oplæg fremhæver, nu sættes et klart skel imellem myndighedsopgaver og drift, som der er tale om her, og at al postvirksomhed – også den, der i fremtiden drives uden for Post Danmark – dermed kommer ind under regulerede og rimelige forhold.

Vi lægger megen vægt på, at der i den nye konstruktion er sket det, at aktieselskabslovgivningen og årsregnskabslovgivningen med tilhørende betingelser, navnlig straffebestemmelser for bestyrelse, ledelse osv., nu bliver gældende og bliver gennemført helt ud. Det er meget væsentligt for vores accept af den model, der her er tale om.

Vi er glade for i Det Konservative Folkeparti,

at virksomheden løsnes fra staten, at den løsnes på den måde, så den nu bliver en almindelig forretningsdrivende skattepligtig virksomhed med sin egen formue, sit eget kapitalgrundlag, og at den skal tegne sine egne forsikringer, betale registreringsafgift osv., osv.

Og vi er meget tilfredse med, at Konkurrencerådet er ført ind i selve loven, at det er konstateret, i hvilket omfang Konkurrencerådet har kompetence og kan gribe ind over for denne statsejede virksomhed, hvor den er i konkurrence, og at Konkurrencerådet også bliver inddraget i udarbejdelsen af det regnskabsreglement, som skal styre regnskabsføringen og regnskabsaflægningen for eneretsdelen og eneretsfunktionerne i Post Danmark.

Jeg skal her nævne, at efter min mening bør det føre til en ændring af konkurrenceloven, således at man generelt – altså også på andre områder – får gennemført de bestemmelser, som vi nu har gennemført for dette offentlige selskab.

Jeg ved, at erhvervsministeren arbejder med disse ting, men jeg synes, at det arbejde, som efterhånden har stået på meget længe, godt kunne fremmes. Så havde det slet ikke været nødvendigt at indføre det i denne lov, men nu er det ført ind, og det er vi meget tilfredse med.

Men vi vil følge udviklingen meget nøje for at se, om også de forhåbninger, vi har til de intentioner, der ligger i loven, indfries. Derfor er jeg glad for, at den aftale, som er indgået mellem regeringen, Venstre og De Konservative og senere tiltrådt af SF, er optrykt i aftalen, således at vi kan tage den frem og ganske nøje se, hvilket udgangspunkt vi har for at følge udviklingen.

Der er et par spørgsmål, som skal afklares og præciseres også i forhold til det materiale, der nu ligger foran os, og navnlig et af dem vil jeg trække frem her i dag.

Det er meget væsentligt for os, at eneretsdelen ikke påfører konkurrenter ubillig konkurrence. Det må være et krav, og derfor er vi meget interesseret i at se den kommende regnskabsinstruks, for hvad der står i den bliver afgørende for, om vi kan være sikre på, at der ikke påføres konkurrenterne ubillig konkurrence via eneretsområdet.

Jeg tænker helt banalt på, at når man alligevel skal køre ud til hele befolkningen hver dag, så ligger der en fristelse for en virksomhed i at fastsætte prisen på nogle af de konkurrenceprodukter, man tager med, på et arbitrært relativt lavt niveau, fordi man dér har en mulighed.

Det må være sådan, at regnskaber og forde-

lingsnøgler mellem eneretsområdet og konkurrenceområderne er klare og gennemskuelige og fremgår af selve instruksen. Det vil vi være meget opmærksomme på, når den foreligger, for det er her, man skal have garantien for, at der er sikret lige konkurrencevilkår i fordelingen af udgifterne mellem enerets- og konkurrenceområderne. Vi må have sikkerhed for, at krydssubsidiering ikke finder sted, således at der ikke kan arbejdes med urealistisk lave priser på konkurrenceområdet.

Jeg vil godt tilslutte mig de betragtninger, som fru Tove Lindbo Larsen fremførte om, hvor afgørende det er – og det er også helt afgørende for Det Konservative Folkeparti – at serviceniveauet opretholdes og – hvis det er muligt – også forbedres. Den nye ordning må ikke føre til, at serviceniveauet på postområdet sænkes, at posthus- og postindleveringsstedernes antal formindskes urimeligt, at man svækker udbringningen og i det hele taget gennemfører en forringelse af serviceniveauet.

Det skal siges meget tydeligt, også for at befolkningen kan være helt sikker på, at det, vi tilstræber, ikke er afgørende ændringer på disse områder, som jo for den enkelte borger og for den enkelte virksomhed er det væsentlige i kontakten med og brugen af postvæsenet, af Post Danmark, som det kommer til at hedde.

Jeg synes, at en lille ting skal nævnes i denne sammenhæng, som peger i den rigtige retning, nemlig at man åbner mulighed for ved at nævne kommunerne specielt – men heldigvis dog således, at der ikke er tale om ny kommunal virksomhed – at give kommunerne mulighed for at udføre postale opgaver mod betaling, således at man f.eks. kunne bruge folkebibliotekerne som postindleveringssteder, og sådanne muligheder ønsker vi afprøvet med henblik på at øge effektiviteten og serviceniveauet.

Jeg skal gentage, at vi er meget tilfredse med aftalen, og jeg vil gerne som hr. Svend Heiselberg sige til trafikministeren, at jeg synes, vi har fået en overordentlig god behandling. Vi har haft et konstruktivt og godt samarbejde, hvor der er blevet lyttet til os. Det er vi taknemmelige for, og vi håber og er sikre på, at vi kan fortsætte det i den – skal vi kalde det – overvågning af det skib, vi nu sætter i søen.

Vi kan støtte lovforslagene, og vi vil følge udviklingen nøje og konstruktivt.

Aage Frandsen (SF):

SF er meget godt tilfreds med den konstruktion,

som Post Danmark er udtryk for, og som jo først og fremmest er blevet til som et resultat af postvæsenets ledelses og de ansattes organisationers samarbejde omkring en ny konstruktion.

Vi er selvfølgelig specielt godt tilfredse med, at Post Danmark ikke blev et aktieselskab, sådan som visse partier havde ønsket, og som også hr. Svend Heiselberg på Venstre vegne har sagt var det, Venstre først og fremmest ønskede. Og det er forståeligt nok, for Venstre har en anden ideologisk tilgang til tingene, end vi har, og derfor afspejler vores holdning til de her ting naturligvis vores ideologiske synspunkter, og det siger sig selv, at sådan må det være.

Efter SF's opfattelse er det rigtigt, at store statslige foretagender får større frihed og større selvstændighed, så de kan drives mere professionelt, men at de samtidig bevarer den forpligtelse, som de skal have over for borgerne, den forpligtelse, de har som et offentligt foretagende. Og jeg er ikke i tvivl om, at når det drejer sig om Post Danmark, så har man disse muligheder, fordi der er økonomi til at udøve den service, som man hidtil har udøvet, og jeg har også tiltro til, at den om muligt kan blive bedre. Man har i de senere år oplevet en forringelse, men jeg tror på nuværende tidspunkt, at der her er mulighed for også at forbedre det.

SF har i flere år talt for, at netop P&T og DSB skulle omdannes til selvstændige offentlige selskaber, dvs. offentligt ejede med visse frihedsrettigheder og med klare forpligtelser over for samfundet. Og det er altså sådan et foretagende, vi mener at Post Danmark er, og derfor er det, at vi har sagt ja til det.

Post Danmark har som P&T fortsat eneret på almindelige brevforsendelser og har til gengæld så også en befordringspligt. Derimod er Post Danmark i højere grad, end P&T har været, underkastet konkurrence på andre områder. Men med et veldrevet foretagende som Post Danmark med dygtige medarbejdere og dygtig ledelse er vi ikke i tvivl om, at man sagtens kan tage konkurrencen op i forhold til private foretagender, som har den samme serviceydelse på nogle af disse områder.

Der er ikke tvivl om, at Post Danmark med de nye muligheder og den større selvstændighed vil kunne klare sig i konkurrencen i forhold til de fremtidige kommunikationsydelsere. Og det helt afgørende i forbindelse med Post Danmark er, at man nu kan gå ind på en række nye områder, sådan at brevforsendelse selvfølgelig stadig væk bliver en central del, men at der er andre

former for ydelser omkring kommunikation, der bliver langt vigtigere i fremtiden, hvor Post Danmark er egnet til at gå ind på markedet.

For SF's tilslutning til Post Danmark har det også været afgørende, at Post Danmark er et offentligt selskab med forpligtelser, specielt over for de almindelige brevforsendelser.

Det har for SF også været helt afgørende, at Post Danmark, som jeg har været inde på, ikke kom på aktier. For hvis det var tilfældet, kunne vi risikere, at man så fik en langsom privatisering, selv om det var staten, der i første omgang ejede aktierne.

I den forbindelse vil jeg godt bemærke, at modellen fra Postgiro skræmmer. Vi var imod den konstruktion, der blev valgt dengang, og de efterfølgende erfaringer har efter vores opfattelse vist, at det ikke har gavnet kunderne i tilstrækkelig omfang. Tværtimod kan man sige, at de mest elementære opgaver, som det daværende Postgiro havde, ikke i dag løses på tilfredsstillende vis. Og det mener vi er et resultat af, at den konstruktion, man valgte omkring Postgiro, er en anden end den konstruktion, vi har omkring Post Danmark.

I tilfældet Postgiro blev det jo netop til, at man skulle gå ind i konkurrence med banker, og så har man sådan stille og roligt efter vores opfattelse glemt de oprindelige serviceydelser. Det er vi overbevist om, at der ikke bliver tale om i Post Danmarks tilfælde, netop fordi det er en anden konstruktion.

For os har det også været afgørende, at medarbejderne i bestyrelsen får en god repræsentation, nemlig tre ud af ni medlemmer. Man kan her sige, at Folketinget mister indflydelse i form af detaljer omkring postvæsenet, men til gengæld får medarbejderne mulighed for større indflydelse. Det har netop også for os været afgørende, at personaleorganisationerne hele vejen igennem har sagt god netop for den konstruktion.

Jeg vil også godt her ved førstebehandlingen nævne et problem, som vi folketingsmedlemmer har fået påpeget ved henvendelser fra landsbyorganisationer, nemlig om den postvirksomhed, der skal drives, eventuelt vil gå ud over landdistrikterne. I forbindelse med udvalgsbehandlingen vil jeg vende tilbage til disse henvendelser for at se, om der er et reelt problem eller ej.

Vi gav fra SF's side tilslutning til aftalen den 9. november, og dermed sagde vi jo principielt ja til de to lovforslag, som ligger her. For os har

det været afgørende i den forbindelse, at vi har en aftale med regeringen med de pligter og rettigheder, som følger heraf. Det var det, vi var interesseret i, og vi er enige i konstruktionen, fordi de ansattes personaleorganisationer også var interesseret i den. Man kan sige, at regeringen med aftaleparterne har nogle, der trækker i én retning, og nogle, der trækker i den anden retning. Så set fra de ansattes side tror jeg, at det er en fordel, at vi er med i aftalen.

På den baggrund skal jeg på SF's vegne give vores fulde tilslutning til forslagene.

Ole Donner (FP):

De to lovforslag, vi behandler her i dag, er jo forligsstof, oven i købet forligsstof, som strækker sig fra SF ind over midten og helt ud til Venstre. Og det bærer det færdige resultat jo også præg af, for der er sandelig mange flige, der burde have været taget fat i.

Fremskridtspartiet har ikke deltaget i nogen forhandlinger. Det er jo ikke nogen skam at blive væk, når man ikke bliver inviteret. Onde tunger ville måske sige, at hvis vi også havde været med, så var der kommet endnu mere stof ind, som skulle diskuteres.

Jeg vil gerne slå fast, at Fremskridtspartiet støtter begge lovforslag, men vi vil under udvalgsarbejdet komme med en lang række spørgsmål og kritiske bemærkninger.

Hr. Svend Heiselberg nævnte, at Venstre hellere havde set, at det var blevet et aktieselskab, og hr. H.P. Clausen var også inde på det. Det havde vi så sandelig også hellere set, for den konstruktion, som her benævnes et selskab, er jo ikke noget selskab. Det må være en selskabslignende konstruktion, der er tale om.

Det har selvfølgelig den fordel, som SF's ordfører var inde på, at man derved undgår en begyndende privatisering, og det er SF modstander af. Det ser vi jo gerne der sker. Men jeg kunne godt tænke mig at vide, hvorfor man laver en sådan konstruktion, når man i andre lande går over til at lave aktieselskaber. Og noget, der interesserer mig enormt meget, er selve åbningsbalancen. Hvordan vil man lave den?

Hvorfor taler man kun om en goodwill på 2,6 mia. kr.? Hvorfor gør man ikke nøjagtigt op, hvor meget det er man lægger ind i dette selskabslignende forhold? Er det, fordi man ikke vil have tallene på bordet, at man ikke vil have dem frem på den måde? Jeg synes, at man ærligt og redeligt skulle have sagt: Postvæsenet ejer i dag så og så meget, og det bør selvfølgelig ind i

en åbningsbalance, og ud fra det kører vi - efter vores mening - et aktieselskab.

Der er også en passus deri, som jeg har et spørgsmål til. Hvorfor står der, at Post Danmark antagelig falder uden for lovgivningen for statens byggeri? Hvad ligger der i det?

Hr. H.P. Clausen var inde på regnskabsregulativet. Det ville jeg også meget gerne have forelagt, inden man vedtog disse lovforslag, for jeg er enig med hr. H.P. Clausen i, at det er overordentlig vigtigt, at det bliver udformet rigtigt. Hr. H.P. Clausen var glad for, at det nu er fastsat, at man kommer ind under Konkurrencerådets regler. Det er jeg til gengæld ikke særlig tryk ved, for de paragraffer, man henviser til, taler alene om for høje priser, men jeg synes, det er endnu vigtigere, at man også garderer sig mod for lave priser.

Konkurrenceloven taler om at forhindre mestergris, altså at man går ud og laver nogle aftaler, men det, der er farligt her, er jo netop de steder, hvor posten er i konkurrence. Det gælder f.eks. adresseløse forsendelser. De vil kunne sige: Jamen vi har bygningerne, vi har postbude- ne, vi har bilerne, vi har det hele, så det er kun nogle ganske få marginalomkostninger, der kommer på, derfor kan vi gøre det så og så billigt, og på den måde kan man udkonkurrere private konkurrenter. Jeg synes, det er vigtigt, at der bliver taget højde for, at man ikke kan gøre den slags ting.

Derfor bør det stå i regulativet, at der skal gennemføres en kapacitetsberegning, hvor man siger: Et postbud bruger så meget af sin tid på breve, så meget på pakker og så meget på adresseløse forsendelser, eller hvordan man nu deler det op, og så regner man marginalomkostningerne ud, så vi får nogle rigtige og reelle tal at gå ud fra.

Derudover har jeg et spørgsmål angående momsregistreringen. Hvis man vil være et firma, som er fuldt konkurrencedygtigt med andre, hvorfor skal der så stadig væk være nogen, der undgår momsregistrering?

Jeg synes også, det er farligt, at man siger, at dette selskab - jeg kan ikke lide at kalde det et selskab, for det er det ikke, men så dette nye firma - bliver undtaget fra lov om offentlighed i forvaltningen. Jamen det er rigtigt; så undgår vi, at der er nogen, der kan få særlig stor indsigt i, hvad det er, der foregår i posten. Jeg tror sådan set ikke, postens ledelse ville have noget imod at vise det frem, for jeg mener, de har drevet en fornuftig virksomhed, men her har man altså en

chance for at holde offentligheden totalt udenfor.

Jeg synes også, at det er betænkeligt, at anvendelsen af sådan en hjemmestrikket konstruktion skal medføre, at der må foretages en mængde rettelser i aktieselskabsloven for at finde ud af, på hvilke områder Post Danmarks postvæsen falder ind under loven, og på hvilke områder det ikke gør det.

Jeg synes, det havde været langt ærligere at lave et selskab, for selv om jeg meget godt kan lide den nuværende minister, synes jeg, det er for store beføjelser at give ham at sætte ham til at bestyre det hele og også det, som aktionærerne normalt ville have mulighed for at blande sig i.

Der er altså en lang række spørgsmål, vi gerne vil have besvaret, inden vi kan gå med til at stemme for dette her til slut. Jeg vil dog gerne understrege, at vi er positivt stemt over for, at der gennemføres en liberalisering på dette område, men vi ville altså meget gerne have været med til de forhandlinger; i al beskedenhed mener vi også at kunne bidrage med noget, som vi føler i hvert fald ikke er kommet nok frem, men det må vi prøve at rette lidt op på under udvalgsarbejdet.

Fremskridtspartiet er altså positiv over for begge lovforslag.

Vibeke Peschardt (RV):

Det er to meget vigtige lovforslag, Folketinget behandler her. Dels får vi en ny postlov, lov om postvirksomhed, dels et helt nyt offentligt selskab, der både skal kunne drive postvirksomhed og udbyde andre tjenester inden for distributions- og kommunikationssektoren, som der står i formålsbestemmelsen i lov om Post Danmark.

Begge lovgivninger er forhandlet og aftalt med et bredt flertal her i Folketinget og indgår som et væsentligt element i finansloven for 1995.

Der er grund til at glæde sig over, at så stor en sag har fået så godt et udfald. Vi står jo her med et af de mest velfungerende offentlige væsener overhovedet, nemlig postvæsenet, og Danmark skulle gerne i fremtidens konkurrence med de nye distributionsmuligheder, særlig i form af elektronisk distribution, kunne være med både som udbydere og som konkurrenter.

Det er den egentlige grund til at lægge en stor del af postvæsenet over i et statsligt selskab, der er bygget op efter aktieselskabslovsmodellen uden at være et egentligt aktieselskab.

Det gamle postvæsen bevares på udvalgte forsyningsområder – eneret på breve på op til 250 g – og vi lægger ligesom de øvrige aftalepartier vægt på, at der bevares en god service over for borgerne. Det har vi tillid til sker, og den forpligtelse påhviler jo fortsat Folketinget.

Forslagene er meget velbeskrevet i begge lovforslag, ligesom den aftale, som partierne bag lovgivningen kan stå inde for, giver et vægtigt bidrag til beskrivelsen af, hvordan systemerne er tænkt udført.

I Det Radikale Venstre er vi meget optaget af, og vi tror på, at systemet kommer til at fungere.

Vi kan give forslagene vores fulde støtte.

Jette Gottlieb (EL):

Det postforlig, som regeringen har indgået med bl.a. SF om omdannelsen af postvæsenet, kan kort karakteriseres som en udvidelse af det indre marked til også at gælde posttjenester. Det skal være jagten på højst mulig profit, der ligger til grund for, hvordan Maren i Kæret skal have sin post bragt ud.

Alle har i fremlæggelsen lagt vægt på, at der ikke skal være serviceforringelser; men hvordan kan man sikre, at Maren i Kæret får sin post bragt ud hver dag? Det er jo temmelig dyrt, når det skal helt ud i kæret. Hvordan kan man sikre, at Marens søster på øverste etage i den gamle etageejendom ikke skal ned at hente sin post i stuen? Hvordan kan vi sikre os, at posten kommer ud hver dag, og hvordan kan vi sikre, at de tyndt befolkede områder får deres post med samme serviceniveau, som der hidtil har været?

Er det konkurrencen og omkostningerne, der skal bestemme, eller er det ikke? Ifølge forslaget er det konkurrencen og omkostningerne, der skal bestemme. Derfor føler jeg ingen form for garanti for, at vi ikke vil se en udvikling som den, jeg antyder.

Nu har EU jo ikke bestemt, at markedskræfterne skal gælde i det danske postvæsen. Nej, det er noget, som regeringen og forligspartierne selv har fundet på, for EU har ikke bestemt noget konkret om postvæsenet – endnu da. At SF her sammen med regeringen går i spidsen med at liberalisere postområdet, bekræfter desværre de bange anelser, vi har haft, nemlig at SF nu også er villig til at sikre, at EU's indre marked med markedskræfternes frie spil uhindret skal gælde på et af den offentlige sektors kerneområder.

Hidtidige erfaringer med liberaliseringer og privatiseringer har kun været nedslående. Den

ideologi, der ligger bag, har ikke og får aldrig hold i virkeligheden. Ved at sikre, at private firmaer kan overtage postvæsenets ydelser, opnår man kun, at de faktisk overtager dem, og at de ikke fastholdes i postvæsenet. Hvis der er nogen, som ikke synes, at sporene fra Postgiroen skræmmer, så vil jeg da gerne høre et par argumenter om, at det var en stor forbedring.

Der skal ikke være nogen tvivl om, at vi nu må melde ud med, at Enhedslisten hverken kan støtte lovforslag nr. L 81 eller L 82 om postvæsenet, som de ser ud nu, ikke fordi vi finder, at postvæsenet i dag fungerer optimalt, men de ændringer, der skal til, går i en helt anden retning. Vi vil meget gerne være med til at ændre postvæsenet, så vi kan få et postvæsen med høj service, lave takster og tilfredse ansatte.

Befordringspligt og eneret hænger uløseligt sammen, fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget. Desværre er der i de lovforslag, der her foreligger, ikke denne sammenhæng.

Enhedslisten vil derfor foreslå, at befordringspligten reelt modsvares af eneret til og med f.eks. 1 kg, som man har været vant til, og vi går gerne højere op. Hermed undgås, at de private postfirmaer bringer post ud, hvor det kan betale sig, og Post Danmark må nøjes med at bringe ud, hvor det ikke kan betale sig, men hvor de skal gøre det.

Det betyder også, at lovtjeksternes trusler om at bemyndige ministeren til yderligere at kunne begrænse Post Danmarks eneret skal væk. En sådan bemyndigelse til den til enhver tid siddende trafikminister garanterer jo ikke engang den meget begrænsede eneret, der ligger i ministerens forslag, og vil i øvrigt kun give private postfirmaer yderligere lyst til at erobre de lukrative indtjeningsområder og lade hånt om de mindre lukrative.

I bemærkningerne til lovforslaget lægger trafikministeren op til, at lønudgifterne i højere grad end hidtil skal styres, men alle hidtidige erfaringer viser, at styring af lønudgifterne betyder fyring af ansatte. Nu har trafikministeren jo tidligere besvaret spørgsmål om antallet af stillinger i postvæsenet, der er blevet sparet væk, og han har i samråd redegjort for, hvordan disse såkaldt bortrationaliserede stillinger har været årsag til, hvad man kunne kalde problemet med, at posten ikke kom ud til tiden.

Med de forslag, der nu foreligger, vil man sikre en bedre service og med færre lønudgifter. Det forekommer ikke helt ladsiggørlich.

Enhedslisten vil gerne være med til at sikre en

service, en bedre service, men vi er overbevist om, at det alene kan ske, hvis man sikrer arbejdsro for postvæsenet ved at sikre et arbejdsklima, hvor de ansatte trygt kan regne med, at det ikke er deres lønudgifter, der skal styres væk.

Vi er enige i, at der skal tænkes nyt, men uægtelig i andre retninger. Vi kunne ønske forbedringer, der kunne sikre, at miljøet ikke blev belastet. Derfor kunne vi foreslå, at det blev indføjet, at postens befordringsmidler skal være miljøvenlige, at posten, HT og DSB forpligtes til i samarbejde at etablere forsøg med miljøvenlige transportmidler. Man kunne forestille sig, at de miljøvenlige og samfundsnyttige eksperimenter skal refunderes af det udbytte, som postvæsenet ifølge postforliget er forpligtet til at aflevere til staten.

Vi kunne også ønske, at postvæsenet skulle forpligtes til at etablere udvidet postservice samt nærbutikker på småøer og i tyndt befolkede egne, hvis en kommune eller et beboerråd i området foreslår det, og dermed danne en krystalkim i de små samfunds overlevelse. Finansieringen af sådanne etableringsudgifter kunne også afholdes af de 2,6 mia. kr., som staten ellers skulle have haft. Sådanne overvejelser er helt tydeligt ikke inde i overvejelserne i de foreliggende lovforslag.

»Think big« synes at være trafikministerens tankeverden: Posten, HT, DSB og telefonen – lad os tage det hele med det samme. Hele vores infrastruktur skal styres, ikke af samfundsmæssige hensyn, ikke af sociale hensyn, men alene med driftsøkonomisk rentabilitet som ledestjerne, og åbenheden vil det være så som så med. Lov om offentlighed i forvaltningen bliver mildest talt sat ud af kraft, for der er jo ikke tale om forvaltning mere, men om driftsledelse med alt, hvad det indebærer af forretningshemmeligheder i konkurrencegrundlovens hellige navn. Og når vi fremover ønsker at stille spørgsmål, der vedrører strategiske samfundsmæssige udviklingslinjer, til en trafikminister, vil vi få den samme type svar, som jeg fik i går på spørgsmål vedrørende ASF – svar af typen: »Det kan jeg ikke svare på!« eller »Det er driftsøkonomiske hensyn!« eller »Det har ledelsen ikke oplyst over for mig!« og lign. At det er stik imod Enhedslistens udviklingslinje, kan ikke forekomme overraskende.

Nu er det naturligvis bekvemt, at man kan trylle 2,6 mia. kr. frem til dækning af huller i finansloven, men det er ikke indlysende, at post-

befordringen vil have godt af den transaktion. Enten er det tryllepenge, der kun står på et papir, eller også er det udtryk for reel værdi, men så er det altså en reel værdi, der trækkes ud af et postvæsen, der allerede længe har holdt for.

Det er en lang række af første skridt, vi her er i færd med at tage i en katastrofal udvikling for vores infrastruktur – og det er en bemærkning, jeg måske især vil rette til SF – en lang række af første skridt.

Men det ligger ikke til mig at fortvivle. Op og ned går Jordens veje, en lang række af infrastrukturens funktioner har i ældre tid været varetaget af private og er senere blevet samfundsgjort. Tænk bare på et omfattende net af privatbaner, der blev en del af DSB. Jeg sætter derfor min lid til, at der på et tidspunkt igen bliver sund fornuft eller måske bare et flertal i Folketinget til igen at gøre vores infrastruktur – og herunder posten – til en integreret del af vores samfundsliv og ikke et rentabilitetsstyret konkurrencecirkus.

Sonja Albrink (CD):

Da mit partis ordfører i denne sag ikke kan være til stede, skal jeg på CD's vegne fremføre følgende:

CD har som bekendt deltaget i den indgåede aftale om postvæsenets fremtidige ordning, og som følge heraf støtter vi naturligvis begge lovforslag. Som vi for længst har anmeldt over for regeringen og over for de i aftalen deltagende partier, vil vi dog gerne fastholde, at denne omfattende og meget detaljerede lovgivning underkastes en grundig udvalgsbehandling.

Lovforslaget er for nogle dage siden sendt til høring hos de mange organisationer, firmaer og instanser, som den nye organisationsform og de nye regler har stor betydning for. Det er derfor overordentlig vigtigt, at der ikke sløses med disse høringer, ligesom de, der ønsker det, må have tid til at komme til udvalget og fremlægge deres behov og synspunkter.

Meget væsentligt er det ikke mindst, at personaleorganisationerne kommer til orde. Der skal være tid til grundigt at motivere og inspirere de mange tusinde medarbejdere på en måde, så de både bakker loven og dens intentioner op.

CD insisterer altså på, at der ikke sjaskes med disse forslag, da de jo indeholder en mængde detaljer, som må være overvejet og gennemdrøftet.

Den nye postordning skal og må blive en succes fra starten. Den fornemme danske postkvali-

ter er en pryd for vort samfund og en stor fordel for såvel private som for erhvervslivet. Af denne grund hæger CD meget om postetaten, og vi tilsiger naturligvis et positivt og et grundigt arbejde i udvalget.

Jens Løgstrup Madsen (V):

Vi fik i går i Folketingets spørgetid bekræftet af finansministeren, at Folketingets muligheder for at få indsigt i postvæsenets forhold forringes, når Post Danmark etableres. Herefter bliver spørgsmålet om Rigsrevisionens rolle, muligheder for at øve kontrol, muligheder for at få indsigt i Post Danmarks forhold, centralt.

Hvis vi så ser på den konstruktion, der er valgt her i lovforslaget som følge af forliget, synes jeg, det er relevant at sammenholde den konstruktion, man har valgt, hvor man altså både har en rigsrevisor og en statsautoriseret revisor, der skal revidere Post Danmarks regnskab, med den anbefaling, som man er nået frem til i den rapport om erfaringer med statslige aktieselskaber, som Finansministeriet udgav i november 1993, som var et resultat af det udvalg, der var nedsat med fru Lone Dybkjær og hr. Anders Eldrup som formænd.

Det, der står på s. 98 i »Erfaringer med statslige aktieselskaber«, er:

»Det foreslås, at Rigsrevisionen ophører med at optræde som selskabsrevisor. Rigsrevisionen bliver hermed friere stillet til at foretage den forvaltningsmæssige revision af statens udøvelse af sin ejerrolle. Det forudsættes, at de informationer, Rigsrevisionen hidtil har modtaget, fortsat afgives for selskabet, således at grundlaget for at gennemføre en meningsfuld forvaltningskontrol opretholdes.«

I selve lovforslaget står der, at det har været sendt til høring hos Rigsrevisionen, og derfor vil jeg gerne spørge trafikministeren, om han kan oplyse, om Rigsrevisionen er tilfreds med den stilling, de har fået i forhold til Post Danmark.

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Jeg vil gerne indledningsvis takke generelt for de bemærkninger, der er fremkommet her under førstebehandlingen af de to lovforslag. Det var kun Enhedslisten og måske delvis et medlem af Venstres folketingsgruppe, der stak hovedet i busken og var nervøs for den konstruktion og ikke turde tage den udfordring op, som nu ligger på Folketingets bord.

Jeg er glad for den meget positive modtagelse af disse to forslag. Det er en fantastisk stor om-

væltning, det danske postvæsen står over for. Det er betydningsfuldt, og det er naturligvis vigtigt, at alle spørgsmål belyses, idet det danske postvæsen er af overordentlig stor betydning for infrastrukturens service i vort samfund.

Fru Tove Lindbo Larsen var inde på netop det spørgsmål. Man kunne måske forkorte lidt, hvad fru Tove Lindbo Larsen sagde, i en lille sætning, der vel handlede om, at hensynet til kunderne, altså borgerne og virksomhederne, generelt var vigtigere end hensynet til dem, der eventuelt gerne vil være konkurrenter med Post Danmark.

Hr. Svend Heiselberg var inde på det samme, idet han sagde, at servicen er det vigtigste, og at det var meget vigtigt også af hensyn til landdistrikterne, forstod jeg, med henblik på at få Jyllands-Posten ud som en morgenavis. Ikke af hensyn til Det Fri Aktuelt, men af hensyn til Jyllands-Posten. Det forstår jeg så godt.

Men dér rører vi jo netop ved det centrale – og efter min opfattelse også det centrale, som vi bør beskæftige os indgående med i Folketinget – nemlig at sørge for, at den konstruktion, vi nu sætter i værk, som sin primære opgave har at sørge for, at infrastrukturen, servicen over for borgerne og de mange virksomheder, der er afhængige af et velfungerende postvæsen, stadig væk er så god, som vi kender det i dag, og helst bedre.

Jeg er glad for, at Venstre som helhed, som det blev udtrykt af hr. Svend Heiselberg, står bag aftalen, og jeg har noteret Venstres principielle synspunkt om, at man hellere havde set det som et aktieselskab.

Hr. Svend Heiselberg kommer også lidt ind på Rigsrevisionens rolle og muligheder over for Post Danmark som virksomhed, og der er vel blot det at sige meget kort om det – jeg skal komme tilbage til hr. Jens Løgstrup Madsens spørgsmål lidt senere – at der her er tale om, at Rigsrevisionen får de samme muligheder, som hvis der var dannet et 100 pct. statsejet aktieselskab, altså akkurat de samme muligheder, som gælder for TV-Danmark og DONG A/S, for at nævne et par eksempler.

Det er meget vigtigt for mig at understrege, at det er det principielt vigtige i konstruktionen, at vi får mulighed for at danne Post Danmark som en virksomhed, der lever op til de betingelser, som gælder for aktieselskaber, så langt som det overhovedet er muligt, og derfor har vi også fastsat en række bestemmelser herom i det konkrete lovforslag.

Jeg modtager takken også på de embedsmænds vegne, der har ydet et konstruktivt stykke arbejde undervejs i vores udmærkede forhandlinger.

Til hr. H.P. Clausen vil jeg gerne sige tak for bemærkningerne og kommentere et enkelt punkt, som bliver trukket frem, nemlig spørgsmålet om mulighederne for at subsidiere befordringspligtsområdet fra eneretsområdet. Her er vi naturligvis ved noget centralt. Og det, vi siger i lovforslaget, er, at der ikke må ske utilbørlig krydssubsidiering.

Jeg vil gerne give tilsagn om, at vi naturligvis drøfter det regnskabsreglement, som skal udarbejdes. Men det, der er vigtigt, er, at der i regnskabsreglementet sikres entydige regnskaber for det rene konkurrenceområde, for områder, hvor der er befordringspligt uden eneret, og endelig naturligvis for eneretsområdet. Ved hjælp af konkurrenceretlige retningslinier vil det fortsat blive sikret, at der ikke finder konkurrenceforvridende krydssubsidiering sted.

Hr. H.P. Clausens spørgsmål gik lidt videre, nemlig: Hvorledes sikrer vi, at enkeltprodukter ikke bliver behandlet på en måde, så man kan sige, at de får tilført subsidiering, de ikke burde være tilført, eventuelt fordi postvæsenet ikke har helt og fuldt overblik over omkostningerne ved at bringe et enkelt produkt eller et enkelt segment rundt som postbesørgelse?

Det er klart, at det ikke er nogen enkel sag at opnå et helt retvisende omkostningsbillede fordelt på enkelte produkter, men der er gennem de senere år gjort betydelige fremskridt med henblik på opbygning af et tidssvarende økonomi- og regnskabssystem, således at postvæsenet er godt rustet til at møde de krav, der nu vil blive stillet til Post Danmark med henblik på at kunne opgøre omkostningerne tydeligt og entydigt på enkeltproduktområder.

Det er jo også sådan, at der bliver en betydelig revisionsaktivitet, må man sige, i den konstruktion, som vi nu i princippet er enige om. Regnskabsaktiviteten bliver foretaget af tre revisorer efter årsregnskabslovens bestemmelser: Den statsautoriserede, den interne revision samt Rigsrevisionen. Så der bliver bestemt set nøje på spørgsmålet, og det skal vi også bruge mere tid på; det er jeg helt indstillet på.

Jeg er glad for bemærkningerne om det konstruktive samarbejde.

Til SF vil jeg gerne sige, at det har glædet mig meget, at SF er med på at udvikle postvæsenet i Danmark. I stedet for at afvikle postvæsenet,

som man kunne imødesee ved den konkurrence, som postvæsenet jo er udsat for, er SF indstillet på, at postvæsenet skal have mulighed for ved en ny organisatorisk status at udvikle sig, og jeg er også glad for, at postvæsenet nu får mulighed for at tage konkurrencen op, for at gå ind på nye områder og for at udvikle virksomheden. Der er jo ingen grund til at sidde med hænderne i skødet eller holde hænderne i lommerne, for så vidt angår den konkurrence, som udfoldes på distributionsområdet, hvor der også er en betydelig interesse for området fra andre selskaber end postvæsenet og også fra andre udenlandske postvæsener og fra andre udenlandske større virksomheder.

Til hr. Ole Donner vil jeg gerne sige tak for den overraskende melding om, at det, regeringen her foreslog, måske ikke var så tosset endda; det er jeg glad for. Det tegner jo til, at der kan blive bred tilslutning i Folketinget til disse forslag.

Hr. Ole Donner sagde dog ikke overraskende, at Fremskridtspartiet gerne så en egentlig privatisering af postvæsenet.

Imidlertid vil jeg gerne endnu en gang gøre opmærksom på, at for regeringen er hensynet til samfundet og infrastrukturen vigtigere end noget andet hensyn i virkeligheden. Om man har haft succes med privatisering andre steder, kan jeg ikke sige entydigt, men det, jeg kan konstatere ved almindelig avislæsning, er, at det i de senere dage er mislykkedes den britiske regering i et konservativt domineret Underhus at komme igennem med et forslag om privatisering af British Mail.

Så det er altså også sådan, at man i andre lande, der er domineret stærkere af konservative kræfter end det danske Folketing, tager hensynet til infrastrukturen, hensynet til de mange virksomheder, til borgerne så højtideligt, at det heller ikke er muligt at komme igennem med en privatisering selv i England.

Det er rigtigt, at der i andre lande er tilfælde, hvor man har valgt aktieselskabsformen. Det har man gjort i f.eks. Tyskland. I Tyskland er situationen den, at man har en aktieselskabsform og har et meget stærkt monopolområde. Bestemmelserne i Tyskland er således, at monopolområdet for det tyske postvæsen som aktieselskab er større end det, vi lægger op til for Post Danmark. I Sverige har man lavet et Posten AB for ganske kort tid siden, og det er sådan nu, at man i den svenske regering overvejer til gengæld at indføre en koncession, idet der ikke er

nogen koncession for det svenske postvæsenaktieselskab, og man indfører formentlig i den forbindelse infrastruktureafgifter for andre befordrere af post.

Hr. Ole Donner spørger, om man nu kan stole på, at goodwillbeløbet på 2,6 mia. kr. er det rigtige beløb. Det er selvfølgelig svært at give noget entydigt svar på det, men udgangspunktet har været det synspunkt, at det relevante at diskutere er, om soliditetsgraden for virksomheden er i overensstemmelse med, hvad der i øvrigt måtte være gældende inden for branchen, og vi mener på baggrund af den soliditetsgrad, der ligger på de regnskabsopgørelser og overslag over budgetter, som vi kan opstille i øjeblikket på baggrund af revisorernes rapporter, er en soliditetsgrad på 38 pct. relevant for branchen. Så har vi regnet baglæns og dermed fundet frem til et goodwillbeløb på disse 2,6 mia. kr.

Når goodwillbeløbet, kan man næsten sige, er så højt, som det er tilfældet her, skyldes det, at der er tale om en ikke særlig kapitalintensiv virksomhed. Derfor er det i virkeligheden et meget højt goodwillbeløb.

For så vidt angår spørgsmålet om statens bygninger, skal jeg ikke her fra talerstolen kunne udtale mig meget indgående og detaljeret om statens reglement, for så vidt angår vedligeholdelse og udbud af opgaver vedrørende statens bygninger, men her må synspunktet være, at der nu bliver dannet et selskab, hvor alle ingredienser i selskabet er, som hvis det var et aktieselskab, vi oprettede, og derfor vil de følge helt almindelige retningslinjer for statsejede selskaber.

For så vidt angår spørgsmålet om momsregistrering, følger vi det sjette EF-momsdirektiv om breve, pakker og post i almindelighed, som er dækket af direktivet, og det betyder altså, at det ikke er momsede produkter. Det er ikke nogen konkurrencefordel for postvæsenet som sådan, men det er altså de fælles spilleregler, som vi følger.

I øvrigt skal jeg bekræfte, at virksomheden er undtaget fra bestemmelserne om offentlighed i forvaltningen. Det følger naturligvis af, at vi laver et selskab, som skal overholde de spilleregler, som er gældende for et aktieselskab, nemlig årsregnskabslovgivningen, aktieselskabslovgivningen etc.

Hr. Ole Donner siger endvidere, at man nu med et stykke filigranarbejde her har strikket en konstruktion sammen, som passer, altså at man har taget nogle paragraffer fra aktieselskabslov-

givningen ud, som man synes lige passer aktuelt til denne situation.

Det er ikke tilfældet. Det forholder sig sådan, at vi har overført alle de relevante paragraffer fra aktieselskabsloven, og de er nævnt, men det er klart, at der er masser af paragraffer i aktieselskabsloven, som ikke er relevante for Post Danmark, f.eks. om, hvorledes man opretter et aktieselskab, hvordan man håndterer spørgsmålet om mindretalsaktionærs retsstilling. Alle disse meget detaljerede spørgsmål, som der er lovgivet om i aktieselskabsloven, er naturligvis ikke med, men alle de relevante paragraffer er med ud fra en betragtning om almindelig sund fornuft.

Det vil sige, at paragraffer om bestyrelsens ansvar og om, at bestyrelsen kan ifalde straf i forbindelse med overtrædelse af aktieselskabslovens bestemmelser, naturligvis er med.

Fru Jette Gottlieb stak desværre hovedet i busken og havde et meget klasserent synspunkt om, at alt skulle være, som det altid har været, og at der ikke skulle ændres på det; tværtimod. Dertil vil jeg sige, at spørgsmålet her jo ikke er, at vi laver en konstruktion, hvor der er tale om, at vi jager efter profit. Regeringens udgangspunkt er, at vi får lavet en konstruktion, der sikrer samfundet den bedst mulige postbesørgelse. Det vil altså sige, at vi i koncessionsbetingelserne stiller nogle meget skrappe krav til virksomheden, således at vi sikrer, som det blev udtrykt fra fru Jette Gottliebs side, at også Maren i Kæret får sin post til tiden og i den kvalitet, som vi har sikret gennem de betingelser, der er stillet i kapitel 2 i lov om postvirksomhed.

Derfor er det vigtigt at understrege, at det er det primære formål at sikre, at borgerne og virksomhederne får den optimale postbesørgelse, men naturligvis vil vi ikke blot læne os tilbage og se på, at posten afvikler sig selv, for hvis vi får et meget svækket postvæsen, som konkurrenterne æder sig ind på og alene skummer fløden af, får vi også meget svært ved at opretholde et meget højt serviceniveau for befolkningen. Derfor siger vi, at i en situation, hvor halvdelen af postvæsenets omsætning er på et område, hvor der er fri konkurrence, må det danske postvæsen også sikres mulighed for på fair betingelser og lige konkurrencevilkår at få markedsandele på dette område, men sådan, at andre også kan konkurrere på området. Regeringen tror på, at en konkurrenceparameter er et ganske godt element at få ind i driften af så stor en virksomhed. Det er ikke skadeligt, at der og-

så er konkurrence på en stor del af postens område. Tag sådan et eksempel som kurerposten De grønne Bude; dem holder vi da meget af, men jeg forstår på fru Jette Gotlieb, at sådan noget også er af det onde.

Jeg vil gerne sige tak til fru Sonja Albrink. Vi vil naturligvis sikre en grundig udvalgsbehandling ved at svare omfattende og fyldestgørende på de spørgsmål, der måtte blive stillet. Vi vil naturligvis også sikre en seriøs høringsrunde.

Til fru Vibeke Peschardt vil jeg gerne sige tak for de positive bemærkninger.

Til hr. Jens Løgstrup Madsen, der jo også har moret sig i spørgetiden de seneste onsdage her i Tinget med at stille spørgsmål, der vel rettelig har haft en sådan karakter, at de normalt ville kunne klares under en almindelig udvalgsbehandling, vil jeg gerne sige, at Rigsrevisionen, som jeg sagde før, efter lovforslaget får samme stilling, som den har over for f.eks. DONG A/S. Rigsrevisionen har jo i forbindelse med Tele Danmarks oprettelse noteret sig den daværende justitsminister Hans Engells redegørelse herom fra august måned 1991, og på den baggrund har Rigsrevisionen bl.a. sagt, at i selskaber, hvor staten har bestemmende indflydelse, kan den gennem den pågældende minister indfordre de ønskede oplysninger, ligesom man har noteret sig, at ifølge justitsministeren er Rigsrevisionen ikke begrænset af bestemmelserne i henholdsvis aktieselskabsloven og årsregnskabsloven i forbindelse med dens muligheder for at indfordre de regnskabsmæssige oplysninger, den måtte ønske.

Med denne fortolkning har Rigsrevisionen altså i tilfælde, hvor der er tale om 100 pct. statsjede aktieselskaber, mulighed for at indfordre disse oplysninger og også videregive dem til statsrevisorerne. Man siger, at med justitsministerens redegørelse er der hermed skabt en afklaring, og man vil i fremtiden lægge justitsministerens synspunkter til grund for behandlingen af disse spørgsmål.

Der spørges, om der er bemærkninger fra Rigsrevisionens side. Det er der, kan jeg godt afsløre her, og de går på det principielle, om man bør betragte Post Danmark som et selskab, der opererer efter samme lovbestemmelser som et 100 pct. statsejet aktieselskab.

Her er vi ved noget meget principielt. Det er meget vigtigt at understrege, at alle de partier, der har drøftet dette spørgsmål, tror jeg har været enige hele vejen gennem forhandlingen om, at formålet med øvelsen netop er med disse lov-

forslag at sikre, at vi får dannet en statsvirksomhed, hvor regelsættet er nøjagtigt, som det ville være, hvis det var et 100 pct. statsejet aktieselskab. Derfor er det også regeringens opfattelse, at Rigsrevisionens muligheder må være de samme, som hvis der var tale om et 100 pct. statsejet aktieselskab, og det har vi også lovgivet om.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Det skurrer lidt i mine ører, når ministeren hele tiden taler om dette nye selskab, for rent juridisk er det jo sådan i dag, at man kan være personligt involveret, man kan have et I/S, og så kommer de, der er reguleret under selskabslovgivningen: andelsselskaber, f.eks. med begrænset ansvar, aktieselskaber og anpartsselskaber.

Dette er altså noget, der ligger imellem, og derfor vil jeg gerne spørge ministeren: Har der ikke været tanker om at lave en helt ny lovgivning, som omfatter den type, ministeren allerede på nuværende tidspunkt kalder selskaber? Det fremgår jo hele tiden, at det skal være selskabslignende forhold, der skal komme ind i billedet.

Jeg vil også gerne spørge: Kan andre danne et sådant »selskab«?

Når ministeren siger, at formålet med øvelsen hele tiden har været, at reglerne skulle være fuldstændig, som om det var et 100 pct. statsejet aktieselskab, kan jeg ikke forstå, at man forligspartierne imellem ikke har kunnet enes om at lave et 100 pct. statsejet aktieselskab. Så havde vi været ude over alle problemerne med at få lavet en følgelovgivning, hvor man ændrer aktieselskabsloven.

Jeg har selvfølgelig stor forståelse for, at der vil mangle en masse paragraffer, for det er indlysende, men man kunne efter min mening lige så godt have lavet en decideret lov. Når man har en selskabslov og en lov om, hvordan man skal opføre sig, når man er personligt involveret, kunne man altså også have en lov, som talte om disse »selskaber«.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det slet ikke har været inde i overvejelserne at lave en sådan lov i stedet for at lappe på aktieselskabsloven.

(Kort bemærkning).

H.P. Clausen (KF):

Det, der bringer mig herop, er et par bemærkninger, der faldt fra fru Sonja Albrinks og fra ministerens side, og som gjorde mig en anelse nysgerrig.

Fru Sonja Albrink talte om, at vi nu i udvalget meget grundigt måtte gennemgå en række spørgsmål, som fru Sonja Albrink har.

Jeg er naturligvis enig i, at vi skal have et grundigt udvalgsarbejde, og det har vi talt meget om. Men det, der gjorde mig nysgerrig, var, at jeg egentlig troede, at min viden var korrekt, når jeg mente, at fru Sonja Albrinks parti er med i regeringen og derfor forekommer mig at skulle have en lettere kommunikationsadgang, så udvalgsarbejdet ikke skulle belastes med den information, som skal gives inden for regeringen. Jeg spørger bare af nysgerrighed.

(Kort bemærkning).

Sonja Albrink (CD):

Jeg kan sige til hr. H.P. Clausen, at han ikke skal være nervøs. Det, jeg fremførte i min ordførertale, var, at dette er en af de love, som vi i CD ønsker får en grundig udvalgsbehandling. Nu er jeg i dag ordfører i stedet for hr. Arne Melchior, men det kan jo være, hr. Arne Melchior har et par spørgsmål, som jeg ikke kender til.

(Kort bemærkning).

H.P. Clausen (KF):

Jeg er skam slet ikke nervøs. Det var en lille forhåbning med hensyn til regeringssamarbejdet, jeg gav udtryk for.

(Kort bemærkning).

Sonja Albrink (CD):

Vi fortsætter i mange år endnu.

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Trafikministeren noterede sig med glæde de faldne bemærkninger, ikke mindst den sidste fra fru Sonja Albrink.

Til hr. Ole Donner vil jeg gerne sige, at det fremgik af hr. Svend Heiselbergs og hr. H.P. Clausens taler, at spørgsmålet om dannelse af et aktieselskab for den særlige statsvirksomhed havde været drøftet, og at det er faldet ud, som det nu ligger på Folketingets bord. Men med hensyn til spørgsmålet om ansvar osv. er det jo vigtigt at henlede opmærksomheden på § 5, stk. 1, hvor der netop er beskrevet ansvarsspørgsmål, for så vidt angår ledelse af virksomheden, og hvor der netop står, at de relevante straffebestemmelser osv. ifølge aktieselskabsloven er overført til dette lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Trafikudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 21:

Forslag til folketingsbeslutning om, at farligt gods på togvogne ikke må fragtes gennem tunnelen under Storebælt.

Af Tommy Dinesen (SF) m.fl.
(Fremsat 16/11 94).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Lad mig indledningsvis oplyse, at regeringen må afvise SF's beslutningsforslag om, at farligt gods på togvogne ikke må fragtes gennem tunnelen under Storebælt, men det er ikke, fordi regeringen har en fuldstændig afklaret og fast holdning til alle elementer i dette spørgsmål.

Sagen er, at regeringens overvejelser om transport af farligt gods endnu ikke er afsluttet. Det fremgik for øvrigt også af mit svar den 26. oktober 1994 på spørgsmål nr. S 37 om samme emne. Ved den lejlighed oplyste jeg endvidere, at man var i færd med at sammenfatte resultaterne i de foreliggende risikoanalyser vedrørende dette emne i en rapport, der i et forståeligt sprog giver mulighed for en bredere drøftelse af risikoen ved transport af farligt gods. Denne rapport vil om kort tid kunne oversendes til Folketingets Trafikudvalg således som lovet.

Må jeg endelig erindre om, at åbningen af jernbaneforbindelsen påregnes ved årsskiftet 1996-97, så vi har altså en rimelig tid til at tænke os godt og grundigt om og handle derefter.

Risikovurderinger er vigtige, men det er na-